

Szymon TENENBAUM.

**Nowe dla Polski oraz rzadsze gatunki i odmiany
chrząszczy. VIII¹).**

Neue für Polen und seltenere Coleopteren. VIII¹).

Carabidae.

Dyschirius makólskii J. MÜLL. Opisany w r. 1934 z okolic Warszawy. Kilka okazów zebrałem na Podolu w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie, 26 VII i 8 VIII 1937, w mule nad Dniestrem. Około 50 okazów nad Wisłą w Wólce Zerzeńskiej koło Warszawy, 4 VI 1937 (det. K. KULT, Praha).

** *Bembidion dalmatinum* DEJ. Europa wschodnia, Azja południowo-zachodnia (WINKLER²). Przed laty znalazłem go w pow. zaleszczyckim w Żezawie, ostatnio w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie, 3 VIII 1937, nad strumieniem.

** *Harpalus (Metophonus) gammeli* SCHAU. Rzadkość. Jeden okaz w Obiżowej, 21 VIII 1931 (dr E. SCHAUBERGER det.).

** *H. (Metophonus) melleti* HEER. Na Podolu pospolity: Żezawa, Zaleszczyki, Dobrowlany, Obiżowa, Dźwinogród—tu setki okazów w VII i VIII na światło (dr E. SCHAUBERGER det.).

* *H. roubali* a. *cyaneocollis* SCHAU. Okolice Zaleszczyk:

¹) I: Pol. Pismo Ent., Lwów, 3, 4, (1924) 1925; II: Ibidem, 4, 2, 1925; III: Ibidem, 5, 1—2, 1926; IV: Ibidem, 7, 1—4, (1928) 1929; V: Fragm. Faun. Mus. Zool. Pol., Warszawa, 1, Nr. 12, 1931; VI: Ibidem, 2, Nr. 2, 1933; VII: Pol. Pismo Ent., Lwów, 14—15, 1935—1936.

Nowe dla Polski odmiany oznaczono *, nowe gatunki **.

²) WINKLER A. Catalogus Coleopterorum regionis palaearticae. Wien, 1924 — 1932.

Pieczarna, Dobrowlany—kilka okazów między licznymi typowo ubarwionymi; Dźwinogród — kilka okazów.

Trichotichnus laevicollis carpathicus SCHAUB. Opisany z Tatr; znalazłem go na Podolu w pow. zaleszczyckim: Czerwonogród, 16 VIII 1930 i Żeżawa, 23 VIII 1937.

Trichocellus placidus GYLL. Śląsk, Prusy (ŁOMNICKI)¹⁾. Jeden okaz w pow. borszczowskim w Mielnicy, 3 V 1938, na bagnie nad wysychającym stawem wśród *Typha*.

** *Amara helleri* GREDL. Alpy, Śląsk, Czechosłowacja (WINKLER). Podole, pow. zaleszczycki, Żeżawa, 16 IV 1936 — jeden okaz (inż. A. JEDLIČKA det.).

* *Lebia cyanocephala* a. *femorialis* CHD. Podole: Kołodróbka, 24 VII 1933, Wołczków, 26 VI 1935 — po jednym okazie.

* *Demetrias imperialis* a. *ruficeps* SCHAUM. Pięć okazów znalazłem na trzcinach w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie, w VII i VIII 1937 r. Ani jeden nie należał do formy typowej.

Polystichus connexus GEOFFR. ŁOMNICKI wymienia Podhorce w Małopolsce Wschodniej. Podałem go na podstawie jednego okazu z pow. zaleszczyckiego, z Wołczkowa. W VII i VIII 1937 w Dźwinogrodzie w pow. borszczowskim zebrałem przeszło 20 okazów na świetło i na polu pod snopkami.

Dytiscidae.

Bidessus unistriatus a. *subrufulus* O. SCHNEID. Śląsk (ŁOMNICKI). Mam go z Polesia i z okolic Warszawy, Salomea, 29 III 1933 — kilka okazów. Zapewne występuje na całym obszarze kraju.

* *B. geminus* a. *duftschmidti* D. TORRE. Jeden okaz podczas wylewu Wisły w Warszawie, 4 IX 1925.

* *Hygrotus inaequalis* a. *parvulus* F. Wszędzie wraz z formą typową; odmiana tak samo pospolita i liczna.

* *H. versicolor* a. *collaris* PANZ. Wszędzie wraz z formą typową.

Hydroporus dorsalis a. *marginalis* SCHIL. Pomorze (ŁOMNICKI). Zapewne wszędzie wraz z formą typową. Moje okazy pochodzą z Białowieży i z okolic Warszawy.

¹⁾ ŁOMNICKI M. Wykaz chrząszczyw czyli Tęgopokrywych (Coleoptera) ziem polskich. Kosmos, Lwów, 38, 1913.

* *H. palustris* a. *apicalis* SCHIL. Wszędzie wraz z formą typową, pospolita.

* *H. palustris* a. *valesiacus* SCHOLZ. Z formą typową, ale rzadka.

Graptodytes pictus a. *cruciatus* SCHIL. Poznańskie (ŁOMNICKI). Jest na całym obszarze kraju; niezbyt rzadka.

G. granularis a. *funestus* SCHIL. Śląsk (ŁOMNICKI), Wielkopolska (SZULCZEWSKI). Okolice Warszawy, Podkowa Leśna, 1 X 1934.

G. granularis a. *suturalis* MÜLL. Śląsk (ŁOMNICKI). Zebrałem ją w Tyńcu.

* *G. bilineatus* a. *hopffgärteni* SCHIL. Okolice Warszawy, Salomea, 29 III 1933—jeden okaz.

* *Agabus guttatus* a. *didymoides* ROUB. Pieniny, Jaworki, 18 VII 1924.

* *A. guttatus* a. *unicolor* D. TORRE. Worochta, 15 IV 1921. Zapewne wszędzie towarzyszy formie typowej.

* *A. undulatus* a. *nonundulatus* SCHOLZ. Podole: Dobrowlany, 11 VII 1932, Szuparka, 11 VIII 1933—pojedyncze okazy.

* *Rhantus notatus* a. *semicirculatus* SCHND. Okolice Warszawy, Podkowa Leśna, 8 IX 1934.

Hydrophilidae.

Ochthebius meridionalis REY. Śląsk (ŁOMNICKI pod synonimem *pallidipennis* LAP.). Kilkanaście okazów zebrałem w pow. zaleszczyckim w Żeżawie, 23 VIII 1931, w strumieniu (A. d'ORCHY-MONT det.)

Hydraena nigrita GERM. Śląsk (ŁOMNICKI), Przemyśl (TRELLA). Znalazłem go w pow. zaleszczyckim w Pieczarnej, 16 VIII 1932.

Staphylinidae.

Gatunki należące do tej rodziny oznaczył dr Max BERNHAUER.

** *Thinobius atomus* FAUV. Europa środkowa, Rosja, Algier (WINKLER) Jeden okaz schwytałem na światło w Dźwinogrodzie w pow. borszczowskim, 13 VIII 1937.

** *Trogophloeus nigrita* WOLL. Madera, kraje śródziemnomorskie, Kaukaz (WINKLER). Jeden okaz znalazłem w Zaleszczykach, 17 IX 1936, nad Dniestrem.

T. polita KIESW. Austria, kraje śródziemnomorskie, Kaukaz (WINKLER). WANKA podaje go z Cieszyna. Kilkadziesiąt okazów zebrałem na światło w VII i VIII 1937 w Dźwinogrodzie, w pow. borszczowskim.

* *Oxytelus nitidulus* v. *luridipennis* LUZE. W katalogu WINKLERA traktowany jako podgatunek; podany jest tam z Kaukazu i z Turkiestanu. Jeden okaz znalazłem w Dźwinogrodzie w pow. borszczowskim, 21 VII 1937.

** *Bledius spectabilis* KR. Europa środkowa, kraje śródziemnomorskie, Turkiestan (WINKLER). Podole, pow. borszczowski, Dźwinogród, 13 i 15 VIII 1937—cztery okazy na światło.

B. denticollis FAUV. Podany przez MAZURĄ z Krakowa. Wielokrotnie zbierałem go w okolicach Warszawy: Saska Kępa, Wólka Zerzeńska, Zegrze.

B. fracticornis a. *laetior* MULS. Podałem ją z Warszawy. Setki okazów zebrałem na światło wraz z formą typową w VII i VIII 1937 w Dźwinogrodzie.

B. femoralis GYLL. Śląsk (ŁOMNICKI). Mam go z okolic Warszawy, znalazłem go również w pow. borszczowskim na Podolu, Dźwinogród, 17 VIII 1937—jeden okaz.

B. talpa GYLL. Śląsk, Prusy (ŁOMNICKI). Kilkanaście okazów w piasku nad jeziorami Narocz, Miastro i Blado, w VII i VIII 1936.

Stenus sylvester ER. Prusy (ŁOMNICKI). Notowany już z Warszawy, Przemyśla i Wołynia; obecnie dodaję Podole, pow. borszczowski, Mielnica 30 VII 1937—kilka okazów na bagnie.

S. geniculatus GRAV. Śląsk, Prusy (ŁOMNICKI). Notowany już u nas z Warszawy i z Przemyśla; obecnie dodaję Podole, Dźwinogród, 11 VIII 1937—dwa okazy na bagnie.

** *Scopaeus longicollis* FAUV. Dwa okazy znalazłem pod perzem w Dźwinogrodzie, pow. Borszczów, 31 VII 1937.

* *S. minutus* a. *intermedius* MULS. Podole, Zazulińce nad Dniestrem, 5 VIII 1933—cztery okazy.

* *Lathrobium elongatum* L. f. *microptera*. Okolice Warszawy: Pyry, 11 IV 1937, Natolin, 1 V 1937.

Xantholinus relucens GRAV. Śląsk, Prusy Wschodnie (ŁOMNICKI). Podałem go z Zamojszczyzny i z okolic Warszawy; obecnie dodaję Podole, pow. Borszczów, Dźwinogród, 13 VIII 1937—dwa okazy w ogrodzie pod perzem.

** *Philonthus* (s. str.) *rectangulus* SHP. Katalog WINKLERA notuje go tylko z Chin i Japonii, w Europie środkowej jednak jest on również rozpowszechniony, choć rzadki. Jeden okaz znalazłem 30 V 1935 w Grodzisku Mazowieckim, dwa na Podolu w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie, 24 VII 1937 w gnijących roślinach.

Mycetoporus ambiguus LUZE. Śląsk (ŁOMNICKI). Podałem go z Pabianic, dodaję Podole, Dźwinogród, 3 VIII 1937.

Tachyporus tersus ER. Prusy Wschodnie (ŁOMNICKI), Cieszyn (WANKA). Podałem go z okolic Warszawy i z Pienin; dodaję Podole, Dźwinogród, 21 VII 1937.

Hypocyptus apicalis BRIS. Śląsk (ŁOMNICKI). Dwa okazy znalazłem w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie, 4 i 11 VIII 1937.

Tachyusa scitula ER. Śląsk, Prusy (ŁOMNICKI), Przemyśl (TRELLA). Kilka okazów zebrałem w Warszawie na Saskiej Kępie, 27 V 1937, nad Wisłą.

T. objecta MULS. Podałem go z Pienin, później z okolic Warszawy. Kilkakrotnie zbierałem go na Podolu: Zaleszczyki, 23 VII 1931, Dźwinogród, 31 V 1936, 25 i 31 VII oraz 6 VIII 1937—kilka okazów nad strumieniem.

** *Atheta* (*Ceritaxa*) *hoyosi* BERNH.¹⁾. Opisany w r. 1936 z Austrii Dolnej. Znalazłem go na Podolu w pow. zaleszczyckim, Obizowa, 18 IX 1936—jeden okaz w grzybie.

A. (Diccophora) longicollis MULS. Śląsk (ŁOMNICKI), Przemyśl (TRELLA). Znalazłem go w Dźwinogrodzie, 25 VII 1937.

** *A. (Pycnota) paradoxa* MULS. (*A. nidorum* THOMS.). Podole, pow. borszczowski, Dźwinogród VII i VIII 1937—kilkadziesiąt okazów w gniazdach chomików, kilka w gnieździe myszy polnej.

** *Ilyobates subopacus* PALM (Ent. Tidskr., Stockholm, 56, 1935, p. 44). Jeden okaz w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie, 21 VII 1937 pod perzem.

Oxypoda vittata MÄRK. Śląsk, Prusy (ŁOMNICKI). Przemyśl (TRELLA). Zbierałem go między mrówkami *Dendrolasius fuliginosus* LATR. w pow. zaleszczyckim, Wołczków, 4 VI 1936, oraz w okolicach Warszawy, Natolin, 20 IX 1937—kilka okazów.

¹⁾ Pubblicazioni del Museo Entomol. „Pietro Rossi” Duino, Udine, Nr. 1, 1936, p. 248.

Aleochara cuniculorum KR. Zbierałem go dość często w gniazdach chomików, czasem w gniazdach myszy polnych w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie.

Pselaphidae.

Batrisodes adnexus HAMPE. ŁOMNICKI podaje go ze Śląska, TRELLA z Przemyśla. Pięć okazów zebrałem pod korą topoli w Warszawskim Ogrodzie Zoologicznym.

Brachygluta haematica trigonoprocta GNGLB. Podany przez WANKE ze Śląska. Znalazłem kilka okazów w Zaleszczykach, 20 VIII 1937 (inż. V. MACHULKA det.).

B. haematica simplicior RAFFR. Podałem z okolic Warszawy, dodaję Podole, pow. borszczowski, Dźwinogród, 21 VII 1937—jeden okaz na światło (inż. V. MACHULKA det.).

Histeridae.

* *Gnathoncus punctulatus* a. *subsuturalis* RTT. Dalmacja (WINKLER). Okolice Warszawy: Piaseczno, 11 VII 1906; Urle, 10 VIII 1910.

Cantharidae.

* *Cantharis livida* a. *insecularis* PIC. Zaleszczyki, V 1929.

C. figurata a. *luteata* SCHIL. Śląsk (ŁOMNICKI). Później podałem ją z Pienin. Mam ją również z okolic Warszawy i z Podola z pow. borszczowskiego.

Rhagonycha rorida KIESW. Podałem go z Wilna, Ojcowa, Pienin, Tenczynka i Truskawca. Parokrotnie zbierałem go w pow. zaleszczyckim i borszczowskim.

Malachiidae.

** *Ebaeus rufipes* MOR. Rosja południowa, Kraj Zakaspijski (WINKLER). W pow. zaleszczyckim i borszczowskim rozpowszechniony, miejscami nawet liczny. V—VIII: Dobrowlany, Sinków, Kołodróbka, Babińce (tu setki okazów na *Artemisia* L.), Dźwinogród (R. HICKER det.).

* *Axinotarsus marginalis* a. *infuscatus* AB. Jeden okaz w Dobrowlanach koło Zaleszczyk, 7 VII 1935.

Dasytidae.

* *Danacaea morosa* a. *infuscata* SCHIL. Alpy wschodnie, Karpaty (WINKLER). Podole: Zaleszczyki, 29 VII 1932, Dupliska, 7 VII 1932.

Elateridae.

* *Cardiophorus rubripes* a. *merkli* PIC. Podole, pow. zaleszczycki, Kołodróbka, 24 VII 1933 i 2 VI 1936 — kilka okazów.

* *C. rubripes* a. *senaci* DESBR. Kilka okazów w Kołodróbce, 20 VII 1933 i w Wołczkowie, 24 VII 1933.

* *Corymbites cupreus* a. *humeralis* DFT. WINKLER w swym katalogu notuje tylko Pireneje. Pieniny, Trzy Korony, 27 V 1924 — jeden okaz.

C. sjaelandicus a. *virgulatus* RTH. Okolice Warszawy, Dembe Wielkie, 16 IV 1916. Pewnie wszędzie wraz z formą typową.

* *Hypoganus cinctus* a. *semitestaceus* PIC. Rzadkość. Jeden okaz znalazłem w Wołczkowie w pow. zaleszczyckim, 5 VI 1936 (J. ROUBAL det.).

Buprestidae.

** *Agrilus curtii* OBBG. Podole, pow. zaleszczycki, Wołczków, 14 VII 1935 — jeden okaz (prof. dr J. OBENBERGER det.).

* *A. olivicolor* a. *chioneus* OBBG. Podole, Lesieczniki, 18 VII 1932 — jeden okaz.

* *A. cyaneus* (*A. elongatus*) a. *pragensis* OBBG. Jeden okaz otrzymałem z Grodna, dwa znalazłem w pow. zaleszczyckim w Wołczkowie, 5 VI 1936 (prof. dr J. OBENBERGER det.).

A. convexicollis REDTB. Śląsk, Prusy Wschodnie (ŁOMNICKI), Przemyśl (TRELLA). Znalazłem go pod Warszawą w Służewcu, 25 VI 1908.

** *Trachys problematica* OBBG. Podole, pow. borszczowski, Dźwinogród, 17 VII 1937 — jeden okaz (prof. dr J. OBENBERGER det.).

* *T. minuta* a. *poecilochroa* OBBG. Okolice Warszawy, Stefanów, 17 V 1937 — jeden okaz; Podole, pow. zaleszczycki, Żeżawa, 9 VIII 1935 — jeden okaz.

Dascillidae.

Eubria palustris a. *marchantiae* DUV. Przemyśl (TRELLA). Występuje wszędzie wraz z formą typową.

Helodidae.

Microcara testacea a. *obscura* STEPH. Śląsk (ŁOMNICKI). Bielany pod Warszawą, 5 VII 1933; pomiędzy bardzo licznymi okazami tylko jeden należał do tej odmiany.

Nitidulidae.

Cateretes rufilabris a. *junci* STEPH. Śląsk (ŁOMNICKI). Okolice Warszawy, Podkowa Leśna, 2 VII 1934—kilka okazów.

Epuraea limbata a. *skalitzkyi* RTT. Śląsk, Prusy Wschodnie (ŁOMNICKI). Okolice Warszawy, Podkowa Leśna.

* *E. unicolor* a. *x-rubrum* SAHLB. Okolice Warszawy, Anin, IX 1932; między licznymi typowo ubarwionymi okazami tylko dwa należały do tej odmiany. Wieś Kupa nad jeziorem Narocz, VI i VII 1936—setki okazów, tu wszystkie należały do tej odmiany. Podole: Babińce, 3 VI 1936, Dźwinogród, 30 V 1936 — po jednym okazie.

Cucujidae.

Psammoecus bipunctatus a. *baudieri* LUC. Śląsk (ŁOMNICKI). Zbierałem ją w pow. borszczowskim w Mielnicy, w Dźwinogrodzie i w Dźwiniacze na trzcinach.

Monotoma brevicollis AUB. (*M. 4-dentata* THOMS.). Śląsk, Prusy (ŁOMNICKI). Znalazłem go w grzybie drzewnym, w pow. borszczowskim, w Dźwinogrodzie, 30 VII 1937.

Erotylidae.

** *Triplax lepida* FALD. Podole, pow. borszczowski, Dźwinogród, 15 V 1938 — jeden okaz w hubie.

Cryptophagidae.

** *Cryptophagus confusus* BRUCE. Nils BRUCE donosi mi, że jest on znany z nielicznych okazów z południowej Finlandii i Norwegii, z jednego okazu z okolic Sztokholmu i jednego z Jarosławia w Rosji. Zbierałem go w Warszawie: Bielany 19 IV 1935 — jeden

okaz, Ogród Zoologiczny, 13 IV 1935—trzy okazy pod korą starego świętego pnia topolowego.

** *C. nitidulus* MILL. Siedmiogród, Czechosłowacja, Niemcy (WINKLER). Podole, pow. zaleszczycki, Wołczków, 14 VII 1935—jeden okaz. Oba gatunki det. N. BRUCE.

Colydidae.

Myrmecoxenus vaporariorum GUÉR. Śląsk, Prusy (ŁOMNICKI), Przemyśl (TRELLA). Podole, pow. borszczowski, Dźwinogród, 14 VIII 1937, na światło.

Coccinellidae.

Wszystkie aberacje biedronek zapewne występują wszędzie tam gdzie forma typowo ubarwiona. Cały szereg odmian oznaczył mi L. MADER w Wiedniu.

* *Subcoccinella 24-punctata* a. *biundulata* PIC. Mam ją z okolic Warszawy, Krakowa, z Siedleckiego, z Pomorza, z Podola.

* *S. 24-punctata* a. *colon* HBST. Wszędzie wraz z formą typową.

* *S. 24-punctata* a. *reticulata* BEFFA. Dość pospolita. Wszędzie wraz z formą typową.

* *S. 24-punctata* a. *festai* BEFFA. Wszędzie wraz z formą typową.

* *Clitostethus arcuatus* a. *hausmanni* GREDL. Zaleszczyki, 7 VII 1931—jeden okaz.

* *Scymnus (Sidis) biguttatus* a. *anomus* MULS. Pow. zaleszczycki, Wołczków, 17 VII 1935.

* *S. suturalis* a. *atriceps* STEPH. Pieniny, Dolina Potoku Pienińskiego, 20 VIII 1928. Podole, Dobrowlany (Obiżowa), 8 VII 1931.

* *Adonia variegata* a. *praedicta* GREDL. Pieniny, Dolina Potoku Pienińskiego, 11 VIII 1925—jeden okaz.

* *A. variegata* a. *basilaris* WSE. Okolice Warszawy, Drewnica, 4 IX 1920—kilka okazów.

* *Adalia conglomerata* a. *neptuna* MAD. Okolice Warszawy, Czarna Struga, 5 V 1931—jeden okaz.

* *A. 10-punctata* a. *appetens* MAD. Okolice Warszawy, Zamojszczyzna.

* *A. 10-punctata* a. *oralis* MAD. Truskawiec, 24 VI 1922.

* *A. bipunctata* a. *obesior* MAD. Zaleszczyki, 15 VII 1933 — jeden okaz.

A. bipunctata a. *inaequalis* WSE. Wykazałem ją poprzednio z Zamojszczyzny; obecnie podaję z okolic Warszawy, Śródborów, 20 V 1927.

* *A. bipunctata* a. *interrupta* MEIER. Okolice Warszawy, Śródborów, 20 V 1927.

* *A. bipunctata* a. *fasciatella* MAD. Warszawa, Praga, VII 1906—jeden okaz.

* *Coccinella hieroglyphica* a. *similata* MAD. Okolice Warszawy, Dembe Wielkie.

Synharmonia conglobata L. Do gatunku tego dodać mogą następujące aberacje występujące wraz z formą typowo ubarwioną:

- | | | |
|-----------------------------|-------------------------------|---------------------------------|
| * a. <i>naezeni</i> ZEM. | * a. <i>gradli</i> ZEM. | * a. <i>faldermanni</i> ZEM. |
| * a. <i>gratchi</i> MAD. | * a. <i>latreillei</i> ZEM. | * a. <i>evertsi</i> ZEM. |
| * a. <i>kirkai</i> ZEM. | * a. <i>heydeni</i> ZEM. | * a. <i>goezei</i> ZEM. |
| * a. <i>pazzini</i> DEP. | * a. <i>weisei</i> ZEM. | * a. <i>stephensi</i> ZEM. |
| * a. <i>ellisi</i> ZEM. | * a. <i>della-beffai</i> DEP. | * a. <i>schneideri</i> ZEM. |
| * a. <i>pruni</i> MAD. | * a. <i>circulata</i> MAD. | * a. <i>zetterstedti</i> ZEM. |
| * a. <i>fairmairei</i> ZEM. | * a. <i>scita</i> MAD. | * a. <i>hawkesi</i> ZEM. |
| * a. <i>hameteri</i> GR. | * a. <i>caprai</i> ZEM. | * a. <i>lestagei</i> ZEM. |
| * a. <i>walteri</i> ZEM. | * a. <i>illigeri</i> ZEM. | * a. <i>kruppeli</i> ZEM. |
| * a. <i>reitteri</i> ZEM. | * a. <i>donovani</i> ZEM. | * a. <i>mul santi</i> ZEM. |
| * a. <i>depoli</i> ZEM. | * a. <i>kuhnti</i> ZEM. | * a. <i>cincta</i> ZEM. |
| * a. <i>cincta</i> ZEM. | * a. <i>ornata</i> GRDL. | * a. <i>multiconjuncta</i> DEP. |
| * a. <i>marrineri</i> ZEM. | * a. <i>zapluta</i> GRDL. | * a. <i>omniconjuncta</i> ZEM. |
| * a. <i>ryei</i> ZEM. | * a. <i>intermedia</i> DEP. | |

* *Myrrha 18-guttata* a. *liberta* MAD. Okolice Warszawy, Pyry.

* *Thea 22-punctata* a. *bisignata* BEFFA. Okolice Warszawy, Podkowa Leśna.

Propylaea 14-punctata L. Następujące odmiany:

- | | | |
|-------------------------------|-------------------------------|---------------------------------|
| * a. <i>weisei</i> MAD. | * a. <i>latibula</i> MAD. | * a. <i>subleopardina</i> MAD. |
| * a. <i>kanabei</i> MAD. | * a. <i>bijuncta</i> MAD. | * a. <i>sejugata</i> MAD. |
| * a. <i>trappi</i> WALT. | * a. <i>servitora</i> MAD. | * a. <i>biundulata</i> MAD. |
| * a. <i>deflectens</i> MAD. | * a. <i>pedemontana</i> BEFFA | * a. <i>agglutinata</i> MAD. |
| * a. <i>pannonica</i> SAJO | * a. <i>amatoria</i> MAD. | * a. <i>lateripunctata</i> MAD. |
| * a. <i>lyrata</i> MAD. | * a. <i>latitans</i> MAD. | * a. <i>brunnensis</i> WALT. |
| * a. <i>postbijuncta</i> MAD. | | |

* *Anatis ocellata* a. *nana* GRDL. Okolice Warszawy, Chojnow.

* *Platynaspis luteorubra* a. *confluens* MULS. Jeden okaz w Zaleszczykach, 29 VII 1932, pomiędzy setkami typowo ubarwionych okazów.

Anthicidae.

* *Notoxus trifasciatus* a. *armatus* SCHM. Pewnie wszędzie wraz z formą typową. Zbierałem ją w Zaleszczykach.

[*N. hirtus* LAF., którego podałem z Warszawy, należy skreślić z fauny Polski; był złę oznaczony].

** *Anthicus caliginosus* LAF. Europa południowo-wschodnia, Włochy (WINKLER). Podole, pow. Zaleszczyki, Zazulińce, 5 VIII 1933—jeden okaz (M. PIC det.).

* *A. schmidti* a. *subobliteratus* PIC. Jeden okaz na światło w Dźwinogrodzie, 13 VIII 1937.

Ptinidae.

Ptinus villiger RTT. Śląsk (ŁOMNICKI). Podałem go z okolic Warszawy i z Zamojszczyzny. W Zaleszczykach nie jest rzadki.

* *P. fur* a. *obscuripennis* PIC. Okolice Warszawy, Zegrze, 15 V 1937; Podole, Dźwinogród, 21 VII 1937 (M. PIC det.).

Mordellidae.

* *Mordella fasciata* a. *seriatoguttata* MULS. Podole, Olchowiec koło Mielnicy, 21 VII 1933.

Scarabaeidae.

* *Onthophagus fracticornis* a. *marginatus* MULS. Jeden okaz w Dereniówce w pow. zaleszczyckim, 25 VIII 1931.

Codocera ferruginea ESCHSCH. Podany z okolic Warszawy. Dwa okazy schwytałem na światło w pow. borszczowskim w Dźwinogrodzie, 18 VII i 13 VIII 1937.

** *Trox perrisi* FRM. Rzadkość. Podole, pow. borszczowski, Dźwinogród, 10 V 1936—jeden okaz.

** *Homalopia erythrocephala* FRIV. Dalmacja, Banat, Siedmiogród (WINKLER). Podole, pow. Borszczów, Dźwinogród, 1 VI 1936—dwa okazy.

* *Melolontha hippocastani* a. *suturalis* KR. Wszędzie wraz z formą typową.

Cerambycidae.

Judolia erratica a. *7-signata* KÜST. Śląsk (ŁOMNICKI). Pojedyncze okazy między setkami typowo ubarwionych z okolic Zaleszczyk.

Axinopalpus gracilis KRYN. Śląsk (ŁOMNICKI). Dwa okazy znalazł S. hr. TOLL w Wołczkowie, pow. zaleszczycki, 25 VI 1935; jeden z nich znajduje się w moim zbiorze.

Plagionotus floralis a. *aulicus* LAICH. (a. *basicornis* RTT.). Po dałem tę odmianę poprzednio z Ojcowa, zbierałem ją również na Podolu w Kołodróbcie i w jej najbliższych okolicach. Zapewne występuje wszędzie wraz z formą typową.

* *Agapantia cardui* a. *paragalloi* MULS. Podole: Lesieczniki, pow. zaleszczycki, 13 VII 1933, Olchowiec, pow. borszczowski, 21 VII 1933 — po jednym okazy (prof. N. PŁAWILSZCZIKOW det).

** *Phytoecia scutellata* F. Europa środkowa i wschodnia, Rosja, Kaukaz, Azja Mniejsza (WINKLER). Jeden okaz znalazł S. hr. TOLL na Podolu w pow. borszczowskim, Krzywcze, 1 VI 1936.

Chrysomelidae.

* *Cryptocephalus coryli* a. *benoiti* PIC. Okolice Warszawy, Pyry, 20 V 1910—jeden okaz.

* *C. coryli* a. *temesiensis* SUFFR. Podole, Zaleszczyki, VI 1930, i Obiżowa koło Dobrowlan, 8 VII 1932.

* *C. rufipes* a. *septimaniensis* PIC. Okolice Warszawy, Zegrze, 27 VI 1931.

* *Chrysomela gypsophilae* a. *lucidicollis* KÜST. Okolice Warszawy, Drewnica, 17 VI 1917 i 4 X 1929—kilka między setkami okazów należących do formy typowej.

C. geminata a. *cuprina* DUFT. Notowany u nas ze Śląska (katalog ŁOMNICKIEGO), z Przemyśla i z Tatr. Zbierałem ją w okolicach Zaleszczyk: Woszczelówka, Obiżowa.

* *C. quadrigemina* a. *indigena* WSE. Okolice Zaleszczyk, Obiżowa, 8 VII 1932—jeden okaz (prof. dr R. KUNTZE det).

* *Gastroidea viridula* a. *cyanescens* WSE. Okolice Warszawy, Podkowa Leśna, 23 VI 1934—jeden okaz.

Phytodecta fornicatus a. *sexpunctatus* KÜST. Śląsk (ŁOMNICKI). Zebrałem dość dużą ilość okazów wraz z formą typową na lucernie w Horodence na Pokuciu.

Galerucella calmariensis a. *lythri* GYLL. Przemyśl (TRELLA). Występuje wszędzie wraz z formą typową.

* *Lochmaea capreae* a. *luctuosa* WSE. Wszędzie wraz z formą typową.

* *L. crataegi* a. *binotata* DFT. Kilka okazów wraz z formą typową w Dźwinogrodzie, w pow. borszczowskim.

Phyllotreta procera REDTB. Podany ze Lwowa. Większą ilość okazów zebrałem 25 VII 1933 w Zaleszczykach.

* *Longitarsus rubiginosus* a. *profugus* WSE. Żeżawa koło Zaleszczyk, 2 VIII 1932—jeden okaz.

* *L. quadriguttatus* a. *binotatus* WSE. Pomiedzy setkami okazów tego gatunku zaledwie kilka należało do tej odmiany; okolice Zaleszczyk.

Hipuriphila modeeri a. *prescutellaris* PIC. Zapewne wszędzie, choć jest to bardzo rzadka odmiana; sam znalazłem ją tylko jeden raz: okolice Warszawy, Młociny, 30 V 1931.

* *Mantura chrysanthemi* a. *crotchi* ALL. Parokrotnie w okolicach Warszawy: Piaseczno, Drewnica.

Aphthona pygmaea v. *nigella* KUTSCH. Znana u nas tylko z Cieszyna. Zbierałem ją kilkakrotnie w pow. zaleszczyckim: Obiżowa, Dupliska, Dereniówka, i w Kazimierzu n. Wisłą.

** *Psylliodes sophiae* HKTG. Rzadkość. Jeden okaz w Żeżawie, 12 VIII 1935, w pow. zaleszczyckim (dr G. SPRINGER det.).

P. napi flavicornis WSE. Śląsk (ŁOMNICKI). Podalem go z Warszawy; dodaje Podole, Zaleszczyki (F. HEIKERTINGER det.).

Anthribidae.

* *Tropideres albirostris* a. *quercinus* FORM. Rudawa, 8 V 1912—jeden okaz.

Curculionidae.

Attelabus nitens a. *pulvinicollis* JEK. Przemyśl (TRELLA). Musi być rzadka; pomiedzy moimi okazami jest tylko jeden taki: okolice Warszawy, Pyry, 18 VI 1927.

Gatunki z rodzaju *Apion* HERBST oznaczył H. WAGNER w Berlinie.

Apion aestimatum FST. Prusy (ŁOMNICKI); podany później z Krakowa, mam go również z Bodzentyna, Wilna, Pienin (bardzo liczny) i z okolic Zaleszczyk.

A. immune KIRB. Mazowsze (ŁOMNICKI), Gdynia (SMRE-CZYŃSKI). Zbierałem go ostatnio w okolicach Zaleszczyk.

** *A. (Squamapion) ottonis* WAGN. Katalog WINKLERA notuje tylko [Bułgarię, Hans WAGNER donosi mi jednak, że zna go również z Odesy i [z Wołoszczyzny (dolina Berladu). Jeden okaz znalazłem w Dobrowlanach koło Zaleszczyk, 25 VII 1931.

** *A. (Cnemapion) gribodoi* DESBR. Tyrol południowy, Banat, Bałkany (WINKLER). Bardzo rzadki. Pieniny, Kras, 15 VII 1929 — jedna ♀.

** *A. (Catapion) seriatosetosulum* WENCK. Niesłusznie w katalogu WINKLERA notowany tylko z krajów śródziemnomorskich, jest on bowiem rozpowszechniony, choć rzadki, i w Europie środkowej. Jeden okaz znalazłem w okolicach Warszawy, Józefów, 25 VIII 1913.

* *A. virens* a. *violatum* SCHIL. Pewnie wszędzie wraz z formą typową. Moje okazy pochodzą z okolic Warszawy, Dembe Wielkie, 15 VII 1918, i z Pienin, Dolina Potoku Pienińskiego, 28 V 1912.

A. astragali a. *ergenense* BECKER. Przemyśl (TRELLA). Na Podolu pojedyncze okazy niebieskie towarzyszą tysiącom zielonych (f. typowa); w okolicach Warszawy, gdzie w ogóle gatunek ten jest rzadki, prawie wszystkie okazy są niebieskie: Chojnów, 18 VI 1932 i 3 VII 1933; Zamojszczyzna, Obroc, 27 VI 1911.

* *Polydrosus atomarius* a. *melanopus* SCHIL. Tatry, Las Białego, 13 VII 1927 — dwa okazy na łące.

* *P. impressifrons* a. *funicularis* SCHIL. Pieniny, Dolina Potoku Pienińskiego, 18 VII 1929 — jeden okaz wraz z formą typową.

* *Sitones sulcifrons* a. *rasis* HOCHH. Okolice Warszawy, Piaseczno, 13 IX 1925, Pyry, 17 IV 1926.

* *S. languidus* a. *obscuripes* GYLL. Pieniny, Dolina Potoku Pienińskiego, 29 V 1912 — jeden okaz.

* *Dorytomus melanophthalmus* a. *lateralis* FST. Okolice Warszawy, Zegrze, 27 VI 1931 — dwa okazy na topoli między setkami typowo ubarwionymi.

D. dorsalis a. *linnei* FST. Śląsk (ŁOMNICKI). Pieniny, Dolina Potoku Pienińskiego, 18 VII 1929 — jeden okaz wraz z dwoma należącymi do formy typowej.

Phytonomus meles a. *pallidus* CAP. Przemyśl (TRELLA). Podole: Zaleszczyki, Pieczarna; okolice Warszawy. Zapewne wszędzie wraz z formą typową.

Ceuthorrhynchus rhenanus SCHZE. SMRECYŃSKI podaje go z Pomorza i z Kołomyi, ja go znalazłem w okolicach Warszawy, Podkowa Leśna, 23 VI 1934.

** *C. (s. str.) plumbeus* BRIS. Katalog WINKLERA notuje tylko Niemcy. Znalazłem go koło Warszawy, Podkowa Leśna, 23 VI 1934 (H. WAGNER det.).

Gymnetron tetrum a. *plagiellum* GYLL. Śląsk (ŁOMNICKI). Zbierałem go w Zaleszczykach.

* *G. netum* a. *fulvum* DBR. Napewno wszędzie wraz z formą typową; zbierałem go w okolicach Warszawy oraz w Modlinie, Białowieży i Zaleszczykach.

Scolytidae.

Thamnurgus kaltenbachi BACH. Podany przez SZULCZEWSKIEGO w r. 1930 z Gdyni. Podole, pow. Borszczów, Dźwinogród, 29 V 1936 i 19 VII 1937—po jednym okazy (M. NUNBERG det.). Jeden okaz w moim zbiorze, drugi w zbiorze M. NUNBERGA.

ZUSAMMENFASSUNG.

Der Verfasser verzeichnet 27 Arten (mit ** bezeichnet) und 132 Varietäten (mit * bezeichnet) neuer für Polen Coleopteren, sowie führt für 32 Arten und 32 Varietäten neue Fundorte an.

